

Andrzej Źaki

Grobla, pow. Bochnia

Informator Archeologiczny : badania 4, 165-166

1970

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

GOZDOWO, pow. Sierpc

Stanowisko: Żwirownia

Konserwator Zabytków Archeologicznych w Warszawie i Muzeum Mazowieckie w Płocku

Badania prowadziła mgr Krystyna J. Przybysz. Finansował WKZ w Warszawie i MMP w Płocku. Pierwszy sezon badań. Osada wczesnośredniowieczna (VIII—XIII).

W maju 1970 r. przekazano Muzeum w Płocku przedmioty (fragmenty naczyń, 2 szydła rogowe, przęślik gliniany), znalezione w czasie eksploatacji żwiru ze wzgórza położonego na północny zachód od wsi. Zniszczeniu uległo prawdopodobnie kilkanaście obiektów, w tym dwa paleniska.

W czasie tegorocznych badań ratowniczych przebadano łącznie powierzchnię 1,25 ara, odsłaniając 14 obiektów o różnym charakterze, z których wyróżniają się:

- 1) jama 4/70, z paleniskiem, o charakterze mieszkalnym, z ciekawą stratygrafią, zawierała obok licznej ceramiki grzebień rogowy, szydło, ośkę, datowana XII/XIII w.
- 2) jama 2/70, przekraczająca 3 m głębokości „studnia” szalowana deskami zawierała oprócz okucia wiadra, 2 noże i XII-wieczną ceramikę,
- 3) jama 12/70, obok jamy 4/70, z paleniskiem i prąznicą datowana jak poprzednie,
- 4) jama 1/70 — najbardziej interesująca ze wszystkich, zniszczyła niewielki obiekt zawierający materiał datowany na VIII—IX w.

GROBLA, pow. Bochnia

Komisja Archeologiczna Oddział PAN
w Krakowie

Badania prowadził doc. dr Andrzej Żaki. Finansowała Komisja Archeologiczna PAN. Pierwszy sezon badań. Osada otwarta (?) z wczesnego średniowiecza i okresu wpływów rzymskich.

W 1969 r., podczas badań powierzchniowych w Grobli, natrafiono na fragmenty ceramiki wczesnośredniowiecznej na dwóch samotnych wyniosłościach lessowych nad Wisłą, nazywanych przez ludność Skałą i Trawnikiem. Ze względu na dość niezwykłą sytuację topograficzną i geologiczną stanowiska Skała oraz jego postępujące niszczenie skutkiem eksploatacji gliny (a także z uwagi na pewne sugestie źródeł pisanych) przeprowadzono tu w roku 1970 niezbędne prace geodezyjne i wstępne prace wykopaliskowe. Stwierdzono na owalnym długim na 120 m, wzniesieniu,

podciętych przez Wisłę, istnienie wczesnośredniowiecznej warstwy kulturowej o dość intensywnym nasyceniu różnorodnymi ruchomymi i nieruchomymi zabytkami. Wyeksplorowano 3 spośród 7 rozpoznanych jam kulturowych typu zasobowego („zbożowe”), znaleziono liczne fragmenty ceramiki z III i IV fazy wczesnego średniowiecza oraz szereg innych drobnych przedmiotów (m.in. żelazny grot strzały z zadziarami i nóż). Natrafiono na zabytki z epok wcześniejszych, głównie z okresu rzymskiego.

W sąsiedztwie, przy budynku szkolnym, leżącym na piaszczystym zalewowym terenie, zbadano ratowniczo dużą odkrywkę, wydobywając sporo zabytków z jam kulturowych z III i IV fazy wczesnego średniowiecza oraz z okresu wpływów rzymskich (z tego okresu pochodzą m.in. ceramiczne ciężarki do sieci i ogromne naczynia zasobowe ceramiki siwej).

Istnieją przesłanki pozwalające domyślać się związku stanowiska na Skale z zaginionym grodem kszteleńskim w Starym Brzesku. Lessowy masyw Skały jest najpewniej krańcem południowym Wyżyny Małopolskiej, odciętych przez Wisłę w późnym holocenie. Wymienione obiekty znajdowały się w najwyższej partii wzgórza, 5 jam odsłoniętych na południowym zboczu, poza jednym paleniskiem, nie ma określonego charakteru i zawiera niewielką ilość ceramiki. Pozostałe obiekty, niewielkie i najczęściej silnie zniszczone przez orkę, znajdują się obok jam 2/70 4/70.

Badania wykopaliskowe w Gozdowie pokazały, że mamy do czynienia z wielowarstwową osadą wczesnośredniowieczną, o niewielkim zasięgu (ustalonym jedynie powierzchniowo). Należy kontynuować rozpoczęte badania.

GRUCZNO, pow. Świecie

Muzeum w Grudziądzu

Stanowisko 2

Badania prowadził mgr Ryszard Boguwolski. Nadzór antropologiczny sprawował mgr Andrzej Florkowski. Finansowało Muzeum w Grudziądzu, WKZ w Bydgoszczy i Katedra Antropologii UMK w Toruniu. Trzeci sezon badań. Cmentarzysko wczesnośredniowieczne i średniowieczne.

W bieżącym sezonie przebadano obszar 2,5 ara eksplorując 511 pochówków szkieletowych. W tej liczbie ujęte są również skupiska kości, ponieważ większość szkieletów zalegających w pierwszej warstwie uległo silnemu zniszczeniu. Dokładna analiza pozwoliła wyróżnić trzy niekiedy cztery warstwy szkieletów. Charakterystyczną cechą jest znaczne zagęszczenie pochówków. Przeciętnie w jednej ćwiartce arowej eksplorowano